Ч. 144. Львôвъ, Субота 15 (27) грудня 1884. Рôчникъ V.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы (крôмъ рускихъ святъ) о 4-ôй год. попол. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркушѣ кождого 15-го и послѣдного дня кождого мѣсяця.

Редакція, администрація и експедиція пôдъ Ч. 44 улиця Галицка.

Всѣ листы, посылки и реклямаціи належитъ пересылати пôдъ адресою: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не звертаются тôлько на попереднє застереженье.

Поодиноке число стоитъ 12 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. ôтъ одной строчки печатной.

Реклямаціи неопечатанû вôльнû ôтъ порта.

Предплату належитъ пересылати франко (найлучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка Ч. 44.

Предплата на „Дѣло“ *для Австріи*: *для Россіи*:

на цѣлый рôкъ	12 зр.	на цѣлый рôкъ	12 рубл.
на пôвъ року	6 зр.	на пôвъ року	6 рубл.
на чверть року	3 зр.	на чверть рок.	3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“:		съ дод. „Библіотеки“:	
на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цѣлый рôкъ	16 рубл.
на пôвъ року	8 зр.	на пôвъ року	8 рубл.
на чверть року	4 зр.	на чверть рок.	4 рубл.
на самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рôкъ	зр. 5·—	на цѣлый рôкъ	5 рубл.
на пôвъ року	зр. 2·50	на пôвъ року	2·50 кр.
на чверть року	зр. 1·25		

Для Заграниці, крôмъ Россіи:

на цѣлый рôкъ	15 зр.
на пôвъ року	7·50 зр.
на чверть року	3·75 зр.

съ дод. „Библіотеки“:		на самъ додатокъ:	
на цѣлый рôкъ	19 зр.	на цѣлый рôкъ	6 зр.

Просимо о швидке ôтновленье предплаты на „Дѣло“ и „Библіотеку найзнаменитшихъ повѣстей“ на р. 1885 и о присылку залеглостей за рôкъ 1884.

Нашимъ „пріятелямъ“.

Статья наша „Два панславизмы“, написана по поводу часописныхъ борбъ о святкованье 1000-лѣтнои памяти смерти св. Методія, апостола Славянъ, умѣщена въ 136 ч. „Дѣла“, — звернула на себе увагу заграничнои печати польскои и российскои. Вже самъ фактъ свѣдчитъ о тôмъ, що нашû найблизшû сусѣды, хочь и якъ силуются трактувати насъ Русинôвъ якъ суспôльнôсть малолѣтну, недозрѣлу, якъ политичне зеро въ Австріи, России и Славянщинѣ, — мусятъ хочь не хочь числитися съ нашимъ голосомъ, съ нашими поглядами на дѣла Славянщины и на становище Русинôвъ середъ славяньского свѣта. Инакше и не може бути. Русины по вѣковôмъ гнетѣ починаютъ здвигатися яко свѣдома національна сила що разъ бôльше — и хочь въ теперѣшнôй хвили за-для неприхильныхъ обставинъ не можутъ ôтгравати такои политичнои ролѣ, якъ н. пр. Поляки, то за те кожде хочь трохи быстрѣйше око мусить нынѣ добачувати, що пора для Русинôвъ наближаєся швидкимъ крокомъ, а запорукою тои щасливои для насъ и для Славяньства добы єсть именно тая праця интелигенціи Галицкихъ а по части вже и Буковиньскихъ Русинôвъ надъ народомъ, надъ масою народною, що вѣками перейшла безчисленнû пробы огню и желѣза, а не подалася, спасла намъ нашу руску народнôсть, нашу руску вѣру, схоронила въ собѣ цѣло рускій характеръ. Маса тая народна єсть нынѣ опорою Руси, а просвѣчена, съ розбудженымъ самопôзнаньемъ національнымъ, станеся — непоборимою скалою. Сего не можутъ не доглянути нашû сусѣды, котрымъ зрôстъ нашои силы не байдужный.

Въ статіи „Два панславизмы“ сказали мы: „Русины горячо бажаютъ взаимнои любови и єдности Славянъ, бо бачутъ грозу спôльного всѣмъ ворога, — а сожалѣютъ надъ безъумною гегемоніею а то и насиліемъ брата надъ братомъ, народа надъ народомъ... Поки такій станъ въ Славянщинѣ буде тревати, — доти, якъ се зовсѣмъ природно, будутъ користати посторонû силы, славяньскими руками будутъ каштаны зъ жару вынимати... Поки-що не здôбнû порозумѣти того нѣ заслѣпленый шляхтичь Ляхъ, нѣ самолюбный панславистъ Великоросъ. Однакъ мы вѣримо въ розумъ людскій и надѣємось, що для Славянъ близится хвиля опамятаня. Кобы тôлько скоро, якъ найскорше!“

Слова тіи, розумѣєся, не сподобались польскôй печати познаньскôй и варшавскôй, не сподобались и „Новому Времени“.

Польска печать („Gazeta Polska“, „Kurjer Poznański“) не хоче признати нынѣшнои гегемоніи и насилія Полякôвъ надъ Русинами въ Галичинѣ, не хоче ихъ бачити, хочь они щоденными фактами самû ажь скачутъ въ очи кождому незаслѣпленому шовинизмомъ польскои шляхетчины и ультрамонтаньства. Противъ гегемоніи и насилія Полякôвъ надъ нами мы при кождôй случайности протестуємо и не перестанемо протестувати, поки Поляки на Галицкôй Руси не пôзнаютъ, що они тутъ тôлько захожій елементъ, складаючійся головно зъ шляхотскихъ микроскопичныхъ оазъ, посѣяныхъ середъ широкого простору руского народа, та зъ бюрократіи, — и поки ôтповѣдно до того пôзнаня не смирятся передъ властелиномъ землѣ и не ôтдадутъ захоплену керму природному керманичеви — рускому народови. До тои поры мы все будемо съ собою на военнôй стопѣ на нашôй земли, хочь и якъ сожалѣємо надъ затратою славяньско-польскои землѣ пôдъ напоромъ германизаціи въ Познаньщинѣ.

Що до „Нового Времени“ и российскихъ панславистôвъ, то сказати правду, мы дуже дивуємось ихъ нетямучости и непониманю теперѣшнои хвилѣ — конкуренціи двохъ панславизмôвъ, православно-российского и католицко-австрійского. Въ нашôй статіи „Два панславизмы“ мы — якъ признає само „Новое Время“ — объєктивно представили конкуренцію обохъ тыхъ могучихъ силъ, руководженыхъ двома державами, и звернули увагу российскихъ панславистôвъ на непонаднôсть для Славянъ ихъ уніфикаційнои програмы, тымъ бôльше, що австрійска конституція деякимъ славяньскимъ народамъ въ Австріи дає навѣть широку свободу національного и культурного розвою. „Н. Время“ кидає громы на дра Ригера, а не зважитъ, що Чехи—народъ, котрый перепявся вже наскрôзь свободою конституціи, народъ, котрый має въ Празѣ свôй университетъ, — такому народови якъ Чехи не заимпонує н. пр. тое, — чимъ гордятся российскû панслависты, — а именно, що въ цѣлôй широкôй России нема кромѣ российскихъ анѣ одного другоплеменного славяньского университету. Колись и въ Австріи въ славяньскихъ краяхъ панувала така одноформнôсть, — але ôтъ коли то стало вже инакше! Надъ тымъ повиннû — чей задуматись российскû панслависты...

Яку-жь противувагу австрійскому панславизмови середъ Славянъ знаходитъ „Новое Время“? Здавалось-бы, що оно выведе цѣлу батерію далекосягаючихъ плянôвъ и инструкцій для своеи партіи, — а тымчасомъ гора родитъ мышку: ото „Нов. Время“ здобуваєся ледви на раду панславистичнôй партіи — „ще бôльше помагати усиліямъ *святоюрцѣвъ* въ Галичинѣ“, противставлячи партійку „святоюрцѣвъ“ (котрû нынѣ суть анахронизмомъ супротивъ давнѣйшого свого значеня) загалови интелигенціи галицко-рускои, котра нынѣ, покинувши политику десперації, лежаного хлѣба и надѣй на грушки зъ вербы, взялася всѣми силами до працѣ надъ народомъ и надъ собою. Дуже ошибаєся „Новое Время“, коли думає, що галицкихъ Русинôвъ можна ще нынѣ уважати за фигурки на шахôвници и посувати одну противъ другои пôсля вподобы. Противъ такого трактованя насъ наша горда свѣдомôсть народна протестує. Мы не годнû були-бы носити славного имени Русинôвъ, коли-бъ мы ще нынѣ могли рôвнодушно терпѣти, щобы разъ сей одну якусь партійку, другимъ разомъ той другу якусь партійку попиравъ и попыхавъ туды, куды єму для єго цѣлей сподобаєся. Мы, Галицкû Русины, перебули тяжку школу политичного житя. И зъ тои школы выйшли мы на стôлько вышколенû, що станули нынѣ на тôмъ становищи, на якôмъ станули були нашû патріоты зъ 1848 року, такû Яхимовичѣ, Куземскû, Гинилевичѣ, Борисикевичѣ, Трещаковскû и многû другû, котрыхъ имена згадуются у насъ съ найбôльшою почестею. И зъ того становища въ нынѣшнôй труднôй для насъ хвили борбы о бути або не бути рускôй народности и рускôй церквѣ — мы вже не уступимо, бо ôтъ 1848 року кôлько разôвъ якій небудь нашъ „пріятель“ почавъ „зъ любови“ до насъ попирати то сю то ту партію чи фракцію, — все, за кождый такій разъ Галицка Русь пôдъупадала, знемагала, ба навѣть були хвилѣ, що и завмирала. Пригадаймо собѣ 50-тû роки по 1848 роцѣ, 70-тû роки по 1866 роцѣ. Такъ отже самъ досвѣдъ привѣвъ Русинôвъ Галицкихъ до пересвѣдченя, що тôлько своими питомыми силами можутъ стояти твердо.

Минули вже, безповоротно минули тіи часы, коли Галицкû Русины готовû були приймати або и съ заложеными руками выжидати на якûсь паролѣ зъ-ôткись, а одержавши паролю готовû були навѣть авантуруватись Богъ знає за яке и чіє добро, бо собѣ — лише на видиму шкоду и компромитацію. Нынѣ паролѣ до нашого дѣланя выходятъ зъ нашои чистои совѣсти, плывутъ зъ нашои груди, що бьє горячою любовію свого питомого народу и своеи церкви.

Длячого тоє не подобаєсь „Новому Времени“? по що зъ свого „прекрасного далека“ выпаходитъ у насъ якусь партійку „святоюрску“, каже ѣй руйнувати то, що здвигли два славнû вѣча народнû? на ща вщѣплює ѣдь деморализаціи въ нашъ оздоровѣвшій организмъ? — и конець концемъ робитъ тôлько добру службу тымъ, котрыхъ ненавидитъ цѣлымъ серцемъ своимъ, и „католицко-австрійскому панславизмови“?

Єсли „Новому Времени“ ходитъ о то, щобы цѣле житье и розвôй народный Галицкои Руси звести ad absurdum — нѣякои бо иншои раціи въ єго стремленю не можемо добачити, — то можемо єго завѣрити, що выбралося до насъ трохи за пôзно. Коли знайде навѣть способныхъ станути пôдъ єго команду людей въ Галичинѣ, то певно не знайде ихъ навѣть тôлько, що пальцѣвъ на рукахъ. Въ кождôй суспôльности лучаются люде, що роблятъ политику на своє конто, але

Основнû черты внутрѣшного устрою зах̂одно-рускои церкви въ XVI и XVII вѣк.

Студія Ореста Левицкого.

(*Конець.*)

Звѣстно, въ якû ворожû ôтносины до церковныхъ братствъ станули тогды многû зъ архієреѣвъ, доволѣ вже присвоившû собѣ шляхотско-католицку теорію, що нѣхто не має права суперечити авторитетови власти епископскои и що мѣщане не маютъ права мѣшатися въ церковнû дѣла. Ледви тôлько братства объявили намѣренье користатися удѣлеными имъ черезъ патріярхôвъ повномочіями, якъ сейчасъ середъ архієреѣвъ пôднявся крикъ на то, що патріярхи ôтняли у нихъ всю церковну власть, а вручили єи простымъ хлопамъ: шевцямъ, сѣделникамъ и кожемякамъ, що тіи хлопы-братчики не тôлько не хотятъ слухати але навѣть осмѣляются мѣшатися въ церковну управу и судити ихъ поступованье и що въ виду того они, епископы, зневоленû щось „о собѣ промышляти“. Тое „промышленіе о собѣ“ заходно рускихъ архієреѣвъ выразилося въ тôмъ, що они пôшли на договôръ съ польскимъ правительствомъ дотычно уніи и мѣжь головными условіями того договору поставили жаданье, щобы выданû братствамъ патріяршû грамоты були знищенû и щобы братства були на будуще вповнѣ пôдчиненû епископамъ. Такъ самъ митрополитъ Михаилъ Рагоза пояснивъ причины, котрû побудили єго и другихъ архієреѣвъ приступити до уніи, а о львôвскôмъ епископѣ Гедеонѣ Балабанѣ одинъ въ сучасныхъ выразився, що ôнъ, томимый зъ стороны львôвского братства бувъ-бы радо взявъ собѣ въ помôчь самого діявола, а не то римлянъ.

Архієрейске вѣроôтступство анѣ крыхты не спинило розпочатого на Руси свого рода реформаційного руху; небезпечнôсть, грозивша вѣрѣ и церквѣ зъ стороны владыкъ-ôтступниковъ, казала мирянамъ взяти выключно на себе оборону православія, и такимъ способомъ архієреѣ самû подали поводъ до ще бôльше рѣшучого вмѣшуваня свѣтскихъ людей въ церковнû дѣла. Зворушилися церковнû братства, до нихъ прилучилися мѣщане и бôльшôсть православныхъ дворянъ, и всѣ въ одинъ голосъ протестували противъ уніи и заявляли именемъ всего руского народа, що не признаютъ бôльше ôтступныхъ архієреѣвъ своими пастырями. Надармо король старався успокоити тіи зворушеня, грозячи мѣщанамъ и переконуючи дворянъ, що они люде свѣтскû, не маютъ права навѣть судути а тымъ бôльше ôткидати того, що учинили ихъ пастырѣ, але безъ суперечки повиннû ити за ними, не розслѣдуючи, чого учать тіи, котрыхъ Духъ св. давъ имъ за провôдникôвъ до кôнця житя. Тому чисто католицкому принципови православнû противставили свôй соборный принципъ и твердили, що безъ соборныхъ నарадъ та безъ волѣ и згоды свѣтскихъ станôвъ, якъ знатныхъ такъ и простыхъ людей, владыки не мали права предпринимати нѣякихъ перемѣнъ въ религіи. Швидко бувъ ôткрытый славный Берестейскій соборъ, котрый представлявъ небувалу нѣ передъ тымъ, нѣ по тôмъ прояву въ рускôй церквѣ. Ôнъ складався зъ двохъ „колъ“: духовного и свѣтского; кола однакожь збиралися разомъ и радили спôльно. Коло свѣтске було незрôвнано численнѣйше ôтъ духовного; въ єго складъ входили депутаты ôтъ всѣхъ майже заходно-рускихъ земель, воєводствъ и повѣтôвъ, а также ôтъ церковныхъ братствъ и мѣскихъ общинъ. Депутаты прибули на соборъ съ инструкціями ôтъ своихъ выборцѣвъ, подôбными въ двохъ головныхъ домаганяхъ: 1) щобы митрополитъ и владыки, що самовôльно пôдчинилися папѣ, були зложенû зъ престолôвъ и позбавленû духовного сану и 2) щобы розпочата ними унія була ôткинена. Въ такôмъ именно змыслѣ ôтбувся и самый актъ соборный, котрый и бувъ выданый ôтъ имени лиць духовныхъ и свѣтскихъ, яко членôвъ собору.

Берестейскій соборъ бувъ актомъ оконечного розрыву межи двома напрямами, що давно вже зазначилися у внутри заходно-рускои церкви: клерикально-єрархичнымъ и соборнымъ. Першій зъ тыхъ напрямôвъ, яко незгôдный зъ духомъ православія, теперь вылучився зъ православія и приставъ до свого природного союзника — латиньства. Сподѣваючись при помочи латиньства достигнути запанованя надъ напрямомъ собѣ противуположнымъ, оно въ свою чергу старався, для самоохороны, оживити и яснѣйше сформулувати свôй основный принципъ. Такій, по нашôй гадцѣ, внутрѣшный змыслъ борбы мѣжь уніею и православіемъ, котра ôткрылася заразъ по Берестейскôмъ соборѣ. Унія сталася теперь внѣшнымъ символомъ системы строгои єрархичнои повновладности въ церковныхъ ôтносинахъ, вповнѣ выключаючои правовѣрныхъ до рѣшаня въ дѣлахъ вѣры и самоуправы въ дѣлахъ церкви, яко религійно-суспôльнои организаціи. Тая система була не чимъ иншимъ, якъ приноровленьемъ до церковныхъ ôтносинъ загального олигархично-шляхотского принципу, що зъ давна панувавъ въ польскôмъ суспôльнôмъ бытѣ и съ успѣхомъ вщѣплювався тогды на литовско-рускôй почвѣ. Отъ длячого унія, помимо первѣстнои малочисленности єи приклонникôвъ и помимо загального негодованя, съ якимъ стрѣчено єи появленье въ заходно-рускôмъ мирѣ, не погибла передчасною смертею, але съ ходомъ часу почала здобувати собѣ сочувство и пôддержку середъ тои самои рускои шляхты, котра такъ недавно ще, на Берестейскôмъ соборѣ, клялася противдѣлати уніи всѣми силами. На ôтворотъ же, православіє осталося знаменемъ церковно соборного строю, основаного на євангельскôй идеи всезагальнои рôвности вѣруючихъ, яко членôвъ церкви, безъ рôжницѣ ихъ званя и положеня, и по духу дуже близького до того всестаново-общинного порядку, котрый колись становивъ основу суспôльныхъ ôтносинъ въ южнôй Руси и въ той часъ пôддавався оконечному вытѣсненю черезъ чужій, польско-шляхотскій порядокъ. Отъ длячого правдивû поборники православія, що покладали за него своє майно, волю а навѣть житье, выходили не тôлько зъ посередъ заходно-рускихъ панôвъ, що любили бôльше хвалитися тытуломъ оборонцѣвъ православнои церкви, нѣжь дѣйстно єи боронили, — спôльно зъ посередъ низшихъ станôвъ: мѣщанъ, низшого духовеньства и простого народу въ лици єго представителѣвъ — Козакôвъ.

Щобы илюструвати нашû погляды, звернемо увагу на полемичну литературу того вѣку, уніятску и православну, бо въ нѣй яснѣйше сформулованû тіи-жь основнû принципы, якими руководилися обѣ стороны также въ своихъ дѣланяхъ. Якû-жь то були принципы? Коли выключити зъ полемичнои литературы богословскû трактаты о догматичныхъ незгôдностяхъ межи православіемъ и уніею, то покажеся, що проча часть полемики сходитъ головно на споры о границѣ церковно-єрархичнои власти и о право участи мирянъ въ дѣлахъ вѣры и церкви. Такъ въ першôмъ полемичнôмъ творѣ, написанôмъ въ оборонѣ уніи, приводятся такû погляды: соборъ єсть трибуналомъ тôлько самыхъ епископôвъ и кромѣ нихъ нѣхто другій не повиненъ мати тамъ голосу; право судити о науцѣ вѣры належитъ єдино высшôй власти духовнôй, а зовсѣмъ не мирянамъ, котрû обовязанû слѣпо вѣрити всему, чого учатъ ихъ пастырѣ; миряне въ нѣякôмъ случаю не можутъ бути судіями своихъ пастырѣвъ, навѣть и тогды, коли-бъ они блудили, бо и въ тôмъ случаю пасомû не увôльняются ôтъ обовязку безъусловно имъ повинуватися. Въ отвѣтнôмъ творѣ православ-

народъ, яко цѣлôсть, иде своимъ битымъ шляхомъ до тои цѣли, котру узнае для себе пригôдною и спасенною.

Програма зъѣзду археологичного въ Львовѣ.

Кружокъ львôвскихъ археологôвъ, именно консерваторы и кореспонденты ц. к. центральнои комисіи для захованя историчныхъ и артистичныхъ памятникôвъ на Восхôдну Галичину, рѣшивъ скликати конгресъ рускихъ и польскихъ археологôвъ до Львова въ другôй половинѣ липня 1885 р. и сполучити съ зъѣздомъ археологичну выставу, именно выставу предметôвъ штуки, що повстали або въ земляхъ давнои Руси або що вяжутся съ ихъ исторіею, а также выставу характеристичныхъ уборôвъ, нарядôвъ и выробôвъ руского люду. — Крôмъ того порѣшивъ збôръ устроити пôсля укôнченя трідневыхъ нарадъ конгресу спôльнû археологичнû екскурзіи до Галича, до Богородчанъ и Бовдрôвъ стрыйскихъ. Урядовыми языками конгресу будутъ языки рускій и польскій. Нарады будутъ вестися въ двохъ секціяхъ, именно: 1) въ секціи для преисторіи и антропологіи; 2) въ секціи для етнографіи и исторіи штуки. Крôмъ засѣданъ въ секціяхъ ôтбудутся также спôльнû засѣданя публичнû. Предметами нарадъ будутъ рефераты и ôтчиты. Комитетъ, устроюючій конгресъ, принявъ до сеи хвилѣ слѣдуючû ôтчиты и рефераты до вѣдомости:

1. О Бовдрахъ въ окрестности Болехова; референтъ кустошь унив. библ. у Львовѣ дръ Едмундъ Буржиньскій.

2. Вѣдомôсть про Скитъ Манявскій; референтъ проф. гимн. дръ Юліянъ Целевичъ.

3. О золотыхъ скарбахъ, найденыхъ въ восхôднôй Европѣ въ ôтношеню до скарбôвъ, найденыхъ въ середнôй и полуденнôй Европѣ; референтъ консерваторъ и проф. унив. львôвс. дръ Людвикъ Цвиклиньскій.

4. О церковнôй штуцѣ на Червонôй Руси; референтъ консерв. дръ Адальбертъ гр. Дѣдушицкій.

5. О передъисторичныхъ останкахъ на Подôлю и Покутю; референтъ надзв. членъ академ. наукъ въ Краковѣ Киркоръ.

6. Образы поезіи простонароднои про старовину Руси; реф. проф. львôвс. универ. дръ Омелянъ Огоновскій.

7. Замѣтки въ писаныхъ документахъ указуючû на историчнû памятки; референтъ чл. акад. наукъ въ Краковѣ, проф. львôвс. универ. дръ Исидоръ Шараневичъ.

8. Що треба робити, щобы пôдготовити працю про историчный розвôй и топографію мѣста Львова; рефер. архиварь и секрет. львôвс. магистрату Видманъ.

9. О оборонѣ мѣста Львова; референтъ архив. и секрет. магистр. Видманъ.

10. Про орнаменты уживанû при уборахъ и орудяхъ руского народа; референтъ директоръ пром. львôвс. музея, директоръ жел. дороги Львôвско-Черновецкои, Людвикъ Вербицкій.

11. Звѣстка про старинный памятникъ съ славяньскою написею въ Вратиславѣ; референтъ проф. львôвс. унив. и кoресп. членъ акад. наукъ въ Краковѣ дръ Тадей Войцѣховскій.

12. О реставраціи церкви въ Галичи; рефер. проф. львôвс. политехн. Захарьевичъ.

Збôръ львôвскихъ археологôвъ узнавъ, що крôмъ сего була-бъ пожадана дискусія надъ слѣдуючими предметами:

1. О значеню печеръ, выкутыхъ людскою рукою на Руси.

2. Чи истнуе характеристична рôжниця мѣжь передъисторичными выкопалинами на Руси а выкопалинами на области повислянськôй?

3. Цѣхи поодинокихъ епохъ штуки на Руси въ ихъ хронологичнôй черзѣ.

4. Вплывъ Восходу и Заходу на штуку въ земляхъ рускихъ.

5. О науковôмъ способѣ выдавництва памятникôвъ штуки въ Польщи и на Руси.

У Львовѣ, въ падолистѣ 1884 р.

До комитету, устроюючого конгресъ археологичный, належатъ дръ Войтѣхъ гр. Дѣдушицкій, дръ Исидоръ Шараневичъ, Кароль Видманъ, дръ Цвиклиньскій и Л. Вербицкій.

ДОПИСИ.

Зъ Сокальскихъ сторôнъ.

(*Ôткрытье читальнѣ въ Цебловѣ.*) Трудами старанного о просвѣту народну о. К. Сѣлецкого, приходника въ Жужелю, основано въ Цебловѣ, филіяльнôй мѣсцевости до Жужеля приналежнôй, читальню, котрои торжественне ôткрытье ôтбулося дня 20 л. грудня с. р. О 9 годинѣ рано зôбравъ звôнъ мѣсцевыхъ селянъ до церкви Цеблôвскои, де о. М. Новосядловскій въ соборѣ двохъ душпастырѣвъ ôтслуживъ св. литургію о призванье помочи св. Духа при хорошôмъ нотнôмъ спѣвѣ пôдъ проводомъ п. Полотнюка зъ Кристинополя. По литургіи удалися численно зôбрана интелигенція и селяне до яснои, обширнои, маемъ украшенои комнаты, въ котрôй не бракувало и портрету Єго Вел. цѣсаря. Торжество ôткрывъ о. Сѣлецкій вступнымъ словомъ, поучивъ зôбраныхъ о цѣли зôбраня и запросивъ на предсѣдателя Впр. о. Паславского, крылошанина зъ Белза, щобы занявся вписуваньемъ новыхъ членôвъ до читальнѣ и выборомъ выдѣлу читальнѣ. Впр. о. Паславскій, вступивши на трибуну, повитавъ зôбраныхъ теплымъ словомъ, а поучивши ихъ о користяхъ читальнѣ, сказавъ селянамъ Цеблова отверто, що, коли до недавна мавъ Цеблôвъ въ цѣлôй окрестности лиху репутацію про піяньство и присвоюванье собѣ чужихъ коней, то въ новѣйшихъ часахъ Цеблôвъ значно поправився, бо и піяньство устало и о крадежи коней не чувати, и дасть Богъ, що по основаню читальнѣ въ селѣ, ще лѣпше въ Цебловѣ буде. Въ часѣ, коли люде въ члены ново-основанои читальнѣ вписувалися, ôтспѣвавъ хоръ зъ нотъ кôлька народныхъ пѣсней дуже хорошо. Нотного спѣву въ Цебловѣ учивъ передъ рокомъ п. Полотнюкъ, котрому консисторія перемыска рѣшеньемъ зъ дня 29 падолиста с. р. (до ч. 4.926) позволила учити селянъ уставу церковного и нотного спѣву. Коли 34 новыхъ членôвъ до читальнѣ вписалося, приступивъ Впр. о. Паславскій до выбору выдѣлу читальнѣ, до котрого выбрано п. С. Обертыньского, мѣсцевого дѣдича, о. Сѣлецкого, а прочихъ селянъ. П. С. Обертыньскій, не могучи лично бути при ôткрытю читальнѣ, пробуваючи яко судія присяжный у Львовѣ, приславъ зъ „Просвѣты“ до библіотеки читальнѣ богато книжокъ. По выборѣ выдѣлу, промовивъ до зôбраныхъ о. В. Чернецкій зъ Сѣлця белзкого и мавъ довшій выкладъ „о новѣйшихъ въ свѣтѣ ôткрытяхъ“, якû просвѣтѣ завдячуемо. По тôмъ выкладѣ промовлявъ ще мѣсцевый учитель, п. Березовскій, потому декламувавъ малый школярь красный стишокъ, а въ конець промовлявъ одинъ селянинъ, котрого бесѣда була бы далеко лѣпша, если-бы промовлявъ бувъ безъ приготованя, отъ такъ ôтъ серця до серця. Торжество закрывъ о. Сѣлецкій, а коли ôтспѣвано для Єго Величества, для основателѣвъ читальнѣ и зôбраныхъ гостей „многая лѣта“, розъѣхалися гостѣ о 5 годинѣ зъ полудня по щиро-рускôмъ угощеню въ домѣ о. Сѣлецкого, то возами, то желѣзницею. Щасть Боже Цеблôвцямъ въ начатôмъ спасеннôмъ дѣлѣ! ***Н.***

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Выборы до торговельно промысловыхъ палатъ*). Зъ внутрѣшныхъ справъ монархіи найбôльшій интересъ публицистичный представляютъ ôтбуваючися теперь выборы до торговельно промысловыхъ палатъ. Недавно ôтбулися новû выборы до палатъ торговельно-промысловыхъ въ Инсбруку и Бернѣ. Въ Инсбруку выбрано переважно тыхъ самыхъ членôвъ, що вже давнѣйше засѣдали въ палатѣ именно-жь 19 либеральныхъ а 5 консерватистôвъ. Дуже завзята борба велася въ Бернѣ а при публикаціи результату зайшовъ дуже сензаційный епизодъ. Коли комисія мала приступити до списаня протоколу, мавъ ôтчитати предсѣдатель комисіи сов. намѣстництва Шретеръ розпоряджене министра торговлѣ, пôсля котрого лишь тû можутъ бути выбраными до палаты, що въ тôмъ самôмъ тѣлѣ выборчôмъ и въ тôй самôй секціи маютъ право выбирати. Нѣмецкû кандидаты мали зъ початку бôльшôсть; позаякъ однакожь нѣмецкій комитетъ не бувъ на згадане розпоряджене приготовленый, то значну часть выборôвъ признано неважными, а на мѣсце выбраныхъ первѣстно кандидатôвъ покликано тыхъ, що мали найбôльше голосôвъ. Такимъ способомъ выбрано на 48 членôвъ берненьскои торговельнои промысловои палаты 25 Чехôвъ а 23 Нѣмцѣвъ. Въ такій способъ представляеся епизодъ выборчій пôсля однои поголоски; пôсля другои верзіи справа пасивного выбору въ повысшôмъ дусѣ була пôднесена не правительственнымъ комисаремъ но однымъ зъ членôвъ комисіи выборчои а комисаръ правительственный лишь при голосованю надъ дотычнымъ внесеньемъ рѣшивъ въ користь внескодателя, въ виду чого комисія выборча сконстатувавши въ кôлькохъ случаяхъ, що кандидаты не маютъ квалификацію по мысли поставленои собою засады, мусѣла выбôръ ихъ уневажнити. Зъ того выходитъ що на результатъ выборôвъ до торговельн. палаты въ Бернѣ не вліяло нѣяке розпоряджене министра, но що комисія вынувала засаду зъ постановъ самои ординаціи выборчои а Нѣмцѣ сами завинили поставивши такихъ кандидатôвъ, котрû не мали вымаганои закономъ квалификаціи. — Меншôсть выборчои комисіи внесла противъ выборôвъ протестъ. Якои гадки буде инстанція покликана до рѣшеня протесту не знати, но коли-бъ мавъ бути удержаный status quo, то Чехи здобули-бы дуже важну позицію. Торговля и промыслъ — пише оденъ ческій органъ — займаютъ въ новосвѣтнôмъ организмѣ державнôмъ таке важне мѣсце, що хто мае тû факторы противъ себе, той мае боротися майже съ неодолимыми трудностями.

(*Мадярске товариство шкôльне*). Важнôсть школы въ житю политичнôмъ порозумѣли всѣ цивилизованû народы и каждый се ôтчувае, що въ якôмъ дусѣ выховуеся молоде поколѣнье, такій духъ буде колись оживлявъ обывателѣвъ краю. Пересвѣдченье, що кожда національнôсть повинна своѣй идеѣ и своѣй мовѣ, яко зовнѣшному выразови питомыхъ культурныхъ прикметъ здобути якъ найширшû круги особливо на поли шкôльництва, покликало до житя численнû товариства шкôльнû чи педагогичнû рôжныхъ народôвъ: повстали и розрослись широко нѣмецкû Schulverein ы, побôчь нихъ густою сѣтею организаціи покрыли край съ нѣмецко-ческою людностею ческû „Ustredni matica skolsk-û“, у насъ въ Галичинѣ противъ полонизаційнымъ замахамъ польского „Towarzystw-a pedagogiczn-ego“ выступило до акціи наше руске товариство педагогичне а роботы на тôмъ поли не залишили и другû народы славяньскû заселяючû область нашои монархіи. Важнôсть акціи въ тôмъ направленю порозумѣли также Мадяре а выразомъ змагань ихъ на тôмъ поли есть недавно засноване въ Пештѣ „мадярске товариство педагогичне“, — котре поставило собѣ за задачу пропагованье мадярскои мовы. Товариство ôтбуло передъ кôлькома днями въ Пештѣ свои першû рôчнû загальнû зборы. Хочь предсѣдатель pro foro externo завѣрявъ на зборахъ, будьто-бы товариство уникало всего, що може вести до политичныхъ або національныхъ спорôвъ и бажае лишь подати кождому средства научитися мадярскои мовы, то въ виду того що Мадяре не такъ то дуже на дѣлѣ перебираютъ въ средствахъ, щобы осягнути цѣль мадяризаціи, заходитъ справедлива обава, що они и ту не конче такъ поступати будутъ, щобы не надъужити своеи брутальнои силы. Особливо загроженû тутъ племена славяньскû проживаючû въ Угорщинѣ именно-жь Русины и Словаки, котрû въ ôтношеню политичнôмъ паріясами и вже перенесли на собѣ не одинъ експериментъ мадярскои культуры, а коли незнайдеся хто, щобы противъ роботѣ мадярского товариства педагогичного зъорганизувавъ акцію ôтпорну, то пожалься Боже наспѣе небавомъ часъ, де Мадяре зможутъ сказати, що въ Угорщинѣ нема крôмъ нихъ нѣякои другои народности.

(*Економична криза*). Змаганя пôднятû для санаціи ческого товариства кредитового земского не ôтнесли сподѣваныхъ результатôвъ а рада завѣдуюча сего-жь банку зголосила онogда въ празкôмъ торговельнôмъ судѣ конкурсъ до свого маетку. Институціи годѣ було уратувати, бо якъ пише „Politik“ була она призначена на смерть. При спокôйнôй ликвидаціи бувбы банкъ заспокоивъ своихъ всѣхъ вѣрителѣвъ и може булобыся ще що лишило для акціонерôвъ, но ôтказанье помочи якои рада жадала ôтъ вѣденьскихъ институцій финансовыхъ приневолило еи ôткрыти конкурсъ. Причиною падення ческого товариства було се, що оно не обнижило своихъ операцій до кредиту гипотечного, но пустилося на спекуляціи, на котрû ужило не лишь свои закладовû капиталы, но также капиталы чужû у себе депонованû а выповѣдженье сихъ капиталôвъ поставило банкъ въ неможнôсть ôтповѣсти требованямъ публики а зъ ôтси пôшло, яко консеквенція, оголошенье невыплатности. — Що упадокъ такого институту не лишится безъ наслѣдкôвъ на загальный економичный станъ краю и державы и захитае а може потягне до конкурсу другû институціи, що стояли съ нимъ въ зношеняхъ, се зовсѣмъ природно а паника по поводу новыхъ невыплатностей може спровадити у насъ станъ, якій бувъ въ маю 1873 р. О скôлько вже дотеперъ подѣйствувало ôтворенье конкурсу до маетку ческого товариства кредитового земского годѣ на разѣ оцѣнити, но вже характеристичне и се, що майже рôвночасно сигнализуеся невыплатнôсть фабрики цукру въ Ичанъ (въ Чехахъ), банку ескoнтового въ Люблянѣ.

ЗАГРАНИЦЯ.

Нѣмеччина. Теперѣшне положенье въ Нѣмеччинѣ характеризуе „Germania“ въ слѣдуючій способъ: „Поражки и сумнû объявы въ нашôй внутрѣшнôй политицѣ, котрû вже ôтъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ однû по другихъ наступаютъ, суть такъ численнû, що приневолюютъ кождого щирого патріота призадуматись надъ будучностею Нѣмеччины. Нечуване заостренье партійныхъ противуположностей при выборахъ, котре по при

ныхъ, звѣстнôмъ „Апокрисисѣ“, искусно збиваются тіи папистичнû погляды и енергично боронятся противуположнû имъ, соборнû понятя православнои церкви. Особливо смѣло авторъ „Апокрисиса“ розвивае и боронитъ тезы о участи мирянъ въ дѣлахъ вѣры. Ôнъ присвоюе мирянамъ въ найширшихъ границяхъ право участи не тôлько въ выборѣ и судѣ надъ духовными лицями, але и въ судѣ о догматахъ вѣры, съ правомъ голосу на соборахъ, котрû творятъ церковный судъ и постановляютъ церковнû опредѣленя вѣры. Науку противникôвъ о обовязку вѣрныхъ безъ розбору вѣрувати у все, чого учатъ пастырѣ, авторъ „Апокрисиса“ называе *жидôвскою* наукою, кажучи, що „таке приказанье могло выйти не ôтъ христіяньскихъ учителѣвъ, а хиба ôтъ жидôвскихъ рабинôвъ, котрû написавши въ талмудѣ множество негарныхъ выдумокъ, приказали жидамъ вѣрити всему тому пôдъ загрозою проклону и противно, на его погляд, вѣрнû маютъ несомнѣнне право розбирати, чи згôдне съ словомъ Божимъ то, чого учатъ пастырѣ, остерѣгати и вразумляти пастырѣвъ, коли они блудятъ або поступаютъ беззаконно, а на случай потребы пôддавати переступныхъ ерархôвъ соборному судови и засуджувати ихъ на зложенье зъ престолôвъ, „бо, говоритъ ôнъ, хто мае право выбирати духовныхъ, той мае право и скидати ихъ“. Уніятскû писателѣ объявили автора „Апокрисиса“ еретикомъ, а его погляды протестантскими: але тіи погляды повтаряли и другû, несомнѣнно православнû полемисты. Наконець, мы маемо творы простого южно-руского монаха, Іоана Вишеньского, котрый въ той часъ трудився въ однôмъ зъ Атоньскихъ монастырѣвъ и ôттамъ приславъ до Малои Руси свои справдѣ „соборнû“ посланія. Вишеньскій не бувъ ученымъ богословомъ, свои посланія писавъ въ простонароднôмъ дусѣ и безъ сумнѣву вѣрнѣйше, анѣжь другû писателѣ, выражавъ думки и настрôй середныхъ кругôвъ тогдѣшнои суспôльности. Въ своихъ посланіяхъ ôнъ проводитъ тіи самû погляды, що и авторъ „Апокрисиса“, але формулуе ихъ ще смѣлѣйше и рѣзкійше. „Да будутъ проклятû — кличе ôнъ — владыки, архимандриты и игумены, которіи на мѣстахъ святыхъ лежучи, гроши збираютъ, жены украшаютъ, слугъ умножаютъ, кареты зиждутъ, роскошь свою поганскую исполняютъ“. Ôнъ прямо голоситъ, що „хлопы, кожемяки, сѣдельники, шевцы“, въ загалѣ миряне и простолюдины — то и есть само тѣло церкви, маюче, по голосу Христа, власть „скверно-начальника (архіерея) скинути, осудити и даже пôдвергнути отлученію“. Въ другôмъ мѣсци ôнъ переконуе православныхъ: „Всякого такого, который на священническій санъ не по правиламъ восходитъ, але похоти плотскія ради, имѣнія и панства самъ наскакуетъ, — не пріймайте, и отъ короля даного, безъ вашого выбору, изжденѣте и проклѣнѣте. Лѣпше вамъ безъ владикъ и безъ поповъ, до церкве ходити и православіе хранити, нежели съ владыками и попами, не отъ Бога званными, у церкви быти и съ тои ся ругати...“

Отъ якû то понятя проповѣдувалися тогды въ захôдно-рускôй суспôльности ревнителями православія супротивъ клерикальныхъ тенденцій латино-уніятскои партіи. Правду сказати, николи ще соборный принципъ православнои церкви не формувався съ такою ясностею, щиротою и смѣлостею, якъ то видимо у православного инока Вишеньского, котрый доходивъ майже до ôткиданя церковнои ерархіи. Мы згадували, що латино-уніятскû писателѣ признавали ихъ думки еретичными, т. е. протестантскими; до того додамо, що такими по части признаютъ декотрû ихъ думки и нынѣшнû православнû богословы. Розумѣеся, не наше дѣло боронити ихъ ортодоксальности, — скажемо лишь, що голосомъ всеи захôдно-рускои церкви подôбнû думки признавалися тогды вповнѣ православными, а коли хто зъ православныхъ починавъ не годитися съ ихъ церковно-республиканьскимъ характеромъ, той не минучо кôнчивъ тымъ, що змѣнявъ православіе и являвся въ рядахъ уніи. Тое именно и случилось съ однымъ зъ найздôбнѣйшихъ слугъ и оборонцѣвъ православія, звѣстнымъ Мелетіемъ Смотрицкимъ, котрый по цѣлôмъ рядѣ литературныхъ и другихъ трудôвъ, сповненыхъ на користь православнои церкви, будучи вже архіепископомъ полоцкимъ, неожидано почавъ соблазнятися тымъ, що въ южно-рускôй церквѣ „не духовніи въ справахъ духовныхъ радятъ, але свѣтскіи, а духовніи только pro forma“ и тое пôзнанье зробило такій рѣзкій переломъ въ его пересвѣдченяхъ, що ôнъ осудивъ свою дотеперѣшну дѣяльнôсть, признавши еи шереньемъ на Руси „лютерской и кальвинской ересей“, и перейшовъ въ унію. Але не такъ думали о тôй рѣчи другû православнû ерархи, що въ широкôй участи мирянъ въ дѣлахъ церкви бачили едину тревалу запоруку еи спасеня серѣдъ напиравшихъ на неи зô всѣхъ сторôнъ бѣдъ — и длятого старанно заохочували до такои участи. И коли въ 1620 р. въ южнôй Руси була ôтновлена высша православна ерархія и вступила у всѣ свои каноничнû права, она и не подумала обмежати участь мирянъ въ церковныхъ дѣлахъ, а на першôмъ таки соборѣ своѣмъ въ Кіевѣ 1621 р. приняла собѣ за руководство слѣдуючу постанову: „Не слѣдувати безбожному папскому правилу, по котрому хотя бы папа тму людей влекъ за собою въ адъ, нѣхто не смѣетъ сказати ему: стой! що ты дѣлаешь? Длятого не гнѣватися на молодшихъ або низшихъ степенею, если-бы они архіереямъ и другимъ начальникамъ щось напоминали, або ôтъ чого предостерегали; напротивъ, позваляти имъ тое дѣлати и не уважати встыдомъ слухати меншихъ и ôтъ нихъ научитися. Ипатій Потѣй, Рагова и другû ихъ одномышленники були немалû головы, а мимо того предки нашû, и многіи зъ нихъ совсѣмъ простіи люде, дерзали обличати ихъ безбоязненно. Тоже подобаетъ творити и всѣмъ православнымъ“.

Ôтъ тои пори до самого кôнця существованя самостôйнои кіевскои митрополіи, всѣ церковнû посады въ Малôй Руси, ôтъ митрополита до приходского священика були выборнû а звязь мѣжь духовнымъ и мирскими станами була такъ тѣсна, що часто на высшû духовнû достоиньства були выбиранû заслуженû Козаки, и на ôтворôтъ, лиця духовнû при случаю выбиралися на войсковû достоинства. Такъ ще въ 1692 р. на архимандрита Кіево-печерскои Лавры бувъ выбраный одноголосно „значный Войска Запорожского товаришь, войсковый генеральный судья Михаилъ Вуяхевичъ, а пôдъ 1715 рокомъ малорускû лѣтописи доносятъ, що якійсь протопопъ Лисовскій „того року сотникомъ въ Новгородѣ Сѣверскомъ учиненъ“. Що-жь до сельского малоруского духовеньства, то и въ нынѣшну пору живе ще поколѣнье, котре добре памятае тіи часы, коли сельскû „громады“ на Украинѣ вольными голосами выбирали до своихъ „парафій“ священикôвъ и заключали упередъ договôръ дотычно ихъ убезпеченя и въ загалѣ взаимныхъ ôтносинъ. И хто знае, чи не въ тôй свободѣ ôтносинъ мѣжь пастырями и пасомыми крыеся объясненье того, чому на Украинѣ въ старину и духовеньство було дѣяльнѣйше, и школы и шпиталѣ були майже при каждôй церквѣ и суспôльнôсть инакше ôтносилася до церкви и православного духовеньства, и не було чути тыхъ нарѣкань на него, якими такъ богатый часъ нынѣшный.

духовыхъ ексцесахъ въ Бранибор́е, Людвигсгафен́е, Дармштат́е, Ельбингу и т. д. довело до насильства а ту и тамъ змусило нав́еть власти войсковй выступити чинно; страшный взрôстъ соціяль-демократіи, якого несподѣвалося анѣ правительство анѣ члены центрумъ — 24 републиканôвъ въ нѣмецкôмъ парляментѣ; ôттакъ слѣдус етатъ державный, ôткрываючій дуже сумнй проявы о кризѣ въ найголовнѣйшихъ галузяхъ зарôбковыхъ, именно въ фабрикаціи цукру и сполученôй съ нею управѣ бураковъ, въ наслѣдокъ котрои то кризы ôтпадає 21 миліонôвъ лишь зъ самыхъ податкôвъ за цукоръ и въ загалѣ остаєся дефициту 41 миліонôвъ, котрый дуже легко може дôйти до 60 або 70 миліонôвъ, такъ, що вже теперь опанувавъ страхъ низшй и середнй клясы, що прійдесь имъ платити ще далеко бôльшй податки якъ доси; дальше слѣдує процесъ ôтбувшійся недавно въ Липску о головну зраду, выкрывшій заговоръ, котрый мавъ на цѣли убити не тôлько цѣсаря и наслѣдника престола, але також и много другихъ нѣмецкихъ князѣвъ, генераловъ, министрôвъ и высшихъ достойникôвъ державныхъ, на послѣдокъ ще слѣдує ревизія ôтбувшаяся въ понедѣлокъ 15 грудня въ цѣлôмъ войску, котра дає найсумнѣйшій доказъ нашого теперѣшного положеня, бо выказує, що навѣть и наша армія не єсть свобôдна ôтъ заразливого вплыву соціялистичноѣ агитаціи". — Французскій журналъ „Figaro" донѣсъ бувъ передъ кôлькома днями, що кн. Бисмаркъ має въ сѣчню приѣхати до Парижа, щобы тамъ порозумѣтися съ Ферримъ въ справѣ Єгипту и колоній африканьскихъ и заключити съ Франціею тѣсный союзъ. Вѣсть ся наробила богато шуму въ цѣлôмъ свѣтѣ европейскôмъ и заняла собою майже всѣ газеты. Кождый пытає, чи се правда и що мала-бы значити така подорожь кн. Бисмарка до Парижа. Трудно дѣйстно сю вѣсть собѣ вытолкувати. „Figaro" за надто поважна газета, щобы — якъ то кажутъ — пускати качку газетярску а зъ другои стороны и трудно увѣрити въ правдивôсть сеи вѣсти. Декотрй газеты допускаютъ, що се єсть лишь хитрый пôдступъ Англіи, котрый въ теперѣшныхъ заостреныхъ ôтношеняхъ Нѣмеччины до Англіи мавъ на цѣли выказати, якъ слабый єсть союзъ Нѣмеччины съ Франціею. Що се єсть дѣйстно можливе, доказує також и „Liberté", котра дѣйстно доказує, що вѣсть ся лишь на то пущена, щобы вызондувати публичне мнѣнье Франціи супротивъ Нѣмеччины. „Liberté" каже дальше: „Теперь мусятъ вже знати тй, що ту вѣсть розпустили, якй выкликала она наслѣдки: наляканье и недовѣрье. Не треба забувати, якй сумнй наслѣдки выкликавъ приѣздъ испаньского короля до Парижа; що-жь бы то було, коли-бъ до насъ приѣхавъ кн. Бисмаркъ? Парижане и въ загалѣ Французы не видѣли-бъ въ нѣмъ певно нѣкого другого, якъ лишь побѣдителя зъ пôдъ Седану. Приѣздъ кн. Бисмарка до Парижа єсть отже просто не можливый". — Конференція африканьска постановила дня 23 с. м. обмежити торговлю горячими напитками въ краяхъ надъ Конгомъ и Нигромъ о стôлько, о скôлько се не приноситъ шкоды свободѣ торговельнôй; ôттакъ ôтложено конференцію ажь до 5 сѣчня 1885 р.

Сербія. Звѣстный конфликтъ сербско-болгарскій о границю коло Брегово ще доси не залагодженый и справа ся зновъ заострилася. Болгарія а властиво кабинетъ Каравелова опираєся сильно жаданямъ Сербіи, а самъ Каравеловъ постановивъ навѣть зложити теку, наколи-бъ Болгарія схотѣла Сербіи уступити. Вину сего заостреня приписуютъ головно россійскому агентови. Справа въ загалѣ станула теперь такъ, що Австрія, Россія и Нѣмеччина будутъ мусѣли знову интервеніювати. — Сербскй справы церковнй набрали ôтъ часу именованя Іоакима IV патріярхомъ Константинопольскимъ новый напрямъ. Конфликтъ, якій доси панувавъ мѣжь сербскою церквою а правительствомъ по поводу усуненя сербского митрополита Михаила, можна теперь уважати за залагодженый. Константинопольскій патріярхъ прислав недавно бѣлградскому митрополитови письмо, въ котрôмъ повѣдомляє єго о своѣмъ выборѣ на патріярха, а заразомъ признає именованье бѣлградского митрополита Теодозія законнымъ и згôднымъ съ канонами церкви православнои. Доки бувъ патріярхомъ Іоакимъ III, котрый стоявъ пôдъ вплывомъ Россіи, уважалося именованье Теодозія митрополитомъ бѣлградскимъ незаконнымъ. Ситуація теперь змѣнилася и можна теперь заключати, що вплывъ Россіи на Константинопольску церковь православну значно ослабився.

Туреччина. Въ Македоніи зачинаютъ проявлятися такй самй объявы, якй проявлялися въ Болгаріи передъ россійско-турецкою вôйною. По всѣхъ газетахъ европейскихъ рознеслися були недавно голосы, що Македоньскй Турки допускаются на христіянахъ Болгарахъ страшного злочиньства: мучатъ и убиваютъ христіянъ безъ пощады. Комитетъ македоньскихъ Болгаръ, выготовивъ бувъ недавно навѣть пропамятне письмо, въ котрôмъ выказавъ всѣ кривды, якй дѣются христіянамъ въ Македоніи и хотѣвъ єго предложити цѣлôй Европѣ, жадаючи, щобы она заразъ зъ початку зарадила злому и поставила Македонію независимою ôтъ Туреччины, або по крайнôй мѣрѣ розтягнула надъ нею свою контролю. Комитетъ ôтнѣсся съ своими жалобами насамперед до Англіи, котра знову поручила своему консулеви въ Солуни, щобы выѣхавъ тихцемъ до Македоніи и самъ наочно пересвѣдчився о скôлько пôдношенй жалобы суть справедливй. Консуль ôтповѣвъ опôсля своему правительству, що пôдношенй жалобы не суть зовсѣмъ справедливй, позаякъ они выкликанй лишь посторонною агитаціею. Що межи Турками и Болгарами запанувала въ послѣдныхъ часахъ велика вражда, то виноватй сему лишь Болгаре, котрй всякими силами стараются выкликати вражду, щобъ ôттакъ мати причину жадати ôтлученя Македоніи ôтъ Туреччины. Зъ другои знову стороны и Турки много причинилися до розъяреня Болгаръ. Они кажутъ: „Мы мусимо старатися поки ще часъ всѣми силами згнести болгарскій елементъ, котрый намъ робитъ велику политичну и суспôльну конкуренцію и такимъ способомъ забезпечити собѣ будучнôсть. Такъ отже зъ обохъ сторонъ запанувавъ сильный антагонизмъ мѣжь обома сторонами, але ôнъ єсть бôльше выкликаный штучно якъ природными обставинами краю и житя суспôльного жителѣвъ край сей замешкуючихъ.

Корея. Корея єсть теперь поприщемъ страшнои ворохобнѣ и то ворохобнѣ, якои ще може Азія нѣколи не видала, бо ворохобнѣ всѣхъ противъ всѣмъ. Корея, хочь окреме королевство, стоитъ однакожь въ повнôй зависимости ôтъ Хинъ и удержує у себе навѣть хиньске войско. Зъ другои знову стороны признаютъ собѣ право до Кореи також Японцѣ а то на тôй пôдставѣ, що Корея передъ кôлька сотъ лѣтами була дѣйстно ленномъ Японіи. Въ столици Кореи въ мѣстѣ Сеуль удержуютъ Японцѣ також свою залогу. Самй-жь Корейцѣ сприяютъ бôльше Хинамъ, якъ Японіи. Що було причиною найновѣйшои ворохобнѣ, доси ще не звѣстно; здаєсь лишь, що выкликали єи самй Японцѣ — а якъ теперь вже глухй вѣсти ходятъ — за намовою Французôвъ, котрй очевидно хотѣлибы симъ способомъ звязати Хинамъ руки. Безпосередный початокъ до ворохобнѣ було, здаєсь, невдоволенье противъ корейскихъ министрôвъ, котрй ставали чимъ разъ бôльше по сторонѣ Хинъ. Приклонники Японіи напали на министрôвъ и убили сѣмохъ зъ нихъ а короля змусили покликати до министерства приклонникôвъ Японіи. Оттакъ пôдоймилася хиньска партія и убила японьскихъ министрôвъ, при чѣмъ погибъ також и отрый королевои. Король утѣкъ зъ мѣста. Опôсля настала люта борба межи обома сторонництвами хиньскимъ и японьскимъ, а напослѣдокъ выступили ще и корейскй войска противъ одныхъ и другихъ и розпочався страшный проливъ крови. Ворохобня выбухла якъ-разъ, коли у японьского посла були запрошенй на пиръ послы англійскій и американьскій. Японьске посольство згорѣло — якъ кажутъ, — пôдпалене таки самими Японцями, щобы тымъ способомъ ôтвернути ôтъ себе пôдозрѣнье, що то они сталися причиною ворохобнѣ. Ворохобня въ Кореи выкликала въ Франціи велике враженье, а французскй газеты пильно слѣдятъ теперь за всякимъ рухомъ въ Кореи.

НОВИНКИ.

— **Чверть столѣтя писательскои працѣ.** Дня 10 (22) сѣчня 1885 року кôнчится 25 лѣтъ, якъ нашъ славно-звѣстный писатель Олександеръ Яковлевичь Кониській почавъ працювати на нивѣ нашои литературы и съ молодечимъ жаромъ трудится и доси. Въ Галичинѣ началъ Олександеръ Кониській печатати свои творы въ 1861 роцѣ въ „Словѣ" Богдана Дѣдицкого, коли то „Слово" выходило въ нашôмъ народнôмъ языцѣ и пôдъ вплывомъ незабутои памяти митрополита Григорія Яхимовича стояло на тôмъ становищи, на якôмъ станули були Русины въ 1848 роцѣ съ своєю „Рускою Радою" и „Зорею Галицкою". Творы Олександра Кониського були також окрасою „Галичанина", котрый выдавали въ початку 1860-тыхъ рокôвъ Богданъ Дѣдицкій и Яковъ Головацкій. Пôзнѣйше Кониській помѣщавъ свои писаня въ рôжныхъ народно рускихъ часописяхъ галицкихъ, и до нынѣшного дня не перестає пôддержувати нашй часописи своими цѣнными творами. Имя Ол. Кониського тѣсно звязане съ исторією новѣйшого литературного руху въ Галичинѣ. Всѣ важнѣйшй свои творы, — а єсть ихъ дуже богато — Ол. Кониській печатавъ въ Галичинѣ. Тожь недалекій ювилей єго 25-лѣтнои працѣ литературнои не повиненъ проминути безслѣдно — у насъ Галичанъ, для котрыхъ, якъ сказано, Ол. Кониській трудится честно и неутомимо вже чверть столѣтя!

— **Зъ Тернополя** пишутъ намъ: Концертъ устроеный выдѣломъ „Рускои Бесѣды" въ Тернополи въ користь тои-жь институціи дня 21 с. м. належавъ можна сказати, до найлучшихъ, що доси по рôжныхъ случаяхъ въ подôльскôй столици давались. Обширна програма, зложена зъ самыхъ милѣйшихъ творôвъ рускихъ композиторôвъ та декламацій, занятыхъ зъ чарôвнои поезіи вѣщого генія Шевченкового, выконана була силами выключно рускими, тай такъ поправно-гарно, що здвигъ публики ôтъ найдальшихъ сторôнъ Подôля (були селяне зъ Городницѣ, Козôвки, Черниховець и т. д.) одушевленый красою народнои мовы та пѣснѣ и на хвильку повздержатись не мôгъ ôтъ грôмкихъ оплескôвъ и накликôвъ о повторенье кождои скôнченои продукціи. Особливо подобалось, якъ можна було зауважати, Лисенка „Ой чого ты почорнѣло зеленее поле" выконане п. Герасимовичемъ изъ Збаража, Матюка дуетъ зъ оперы „Нещасна любовь" ôтспѣваный удачно п. Барвѣньскою и п. Герасимовичемъ, Давидова сольо сопранове „Ой у поли" ôтспѣване п. Барвѣньскою, и творы „До зазулѣ" Воробкевича, „До бою" Матюка, выведенй съ рѣдкою поправностею черезъ хоръ зложеный зъ сегорôчныхъ ученикôвъ денисôвскои школы спѣвнои; а бôльше всего тронула до живого, зворушила и закалила до з'вязя того труду на спустошенôй „Татарвою" нивѣ житя народного задушевна поезія Шевченка „Завѣщанье" въ композиціи Воробкевича, выконана двома хорами, въ котрого складъ входили сегорôчнй ученики о. Витошиньского, а зъ стороны интелигенціи п. Барвѣньска, три панны Крушельницкй, п. Балеѣвна и 5 членôвъ зъ хору „Р. Бесѣды" тернопôльскои. Межи декламаціями вызначалася декламація п. Ю. Крушельницкои глубокимъ зрозумѣньемъ и щирымъ ôттворенемъ всеи правды такъ тонкои поезіи, якою єсть Шевченка „Тополя". Колижь зважится, якъ тяжко приходится въ провинціональнôмъ мѣстѣ о добрый акомпаняментъ для творôвъ нашихъ народныхъ композиторôвъ, то не можна не запримѣтити на семъ мѣсци о важнôй прислузѣ, яку сему концертови ôтдавъ гарною грою фортепяновою п. Вайгнеръ. Безперечно збôльшала добра слава выдѣлу „Р. Бесѣды" въ Тернополи черезъ устроенье сего концерту — и щиро-руске „спаси-Бôгъ" тымъ горячимъ патріоткамъ и патріотамъ, що якъ кождого такъ и сего разу на запросины выдѣлу „Р. Бесѣды" съ найбôльшою радостею принялись за выконанье концертовои програмы та симъ дѣломъ сповнили ролю апостольску въ дѣлѣ народного пробудженя ревно и славно. Впечатлѣнье було велике и вечеромъ бачили мы майже цѣлу публику опôсля згромаджену въ комнатахъ „Р. Бесѣды", безъ рôжницѣ стану, мовь бы одну родину, забавляючуся весело до пôзнои поры при спѣвахъ денисôвского хору, декламаціяхъ п. К. Устіяновича и оживленыхъ тоастахъ въ честь особенно о. Витошиньского, котрого тиху а горячу працю для звеличеня нашого обряду и скрѣпленя свѣдомости народнои за помочею плеканя спѣву всѣ гостѣ съ великимъ одушевленьемъ пôдносили. Слава ему!

— **Министеръ торговлѣ бар Пино** выдавъ розпорядженье до заряду желѣзниць державныхъ, щобы всѣ оголошеня желѣзниць на Галицкôй Руси були выдаванй також въ рускôмъ языцѣ. На переводчика на рускій языкъ покликала дирекція львôвска п. Володимира Масляка.

— **Руске товариство драматично-литературне** въ Чернôвцяхъ ôтограло въ суботу дня 20 с. м. съ великимъ успѣхомъ комедію „Заздрôсна жена" и оперетку „Бувальщина". Гра аматорôвъ и аматорокъ була знаменита а саля биткомъ набита.

— **Зъ Угнова** пишутъ намъ: Дня 20 с. м. ѣхавъ желѣзницею паробокъ Петро Василькевичь зъ Сухорова пôдъ Ярославомъ до рабина въ Белзѣ, щобы той єму выпророчивъ, чи выграє процесъ съ ôтчимомъ о грунтъ, и помôгъ єму въ тôмъ дѣлѣ! Темный чоловѣкъ не давъ себе нѣякъ ôтклонити ôтъ визиты у белзкого рабина, говорячи все своє, що „рабинъ людямъ помагає". Звертаємо на тоє увагу дотычныхъ властей, а особливо нашихъ властей духовныхъ. Видко, що самй жиды ширятъ мѣжь христіянами вѣсти о пророчôй и чудотворнôй силѣ своихъ рабинôвъ, а темнй забобоннй нашй люде вѣрятъ. Яка матеріяльна и моральна шкода выходитъ зъ того для нашого простолюдина, се пôйме кождый. Воч. священьство наше повинно нарôдъ въ тôмъ дѣлѣ поучити.

— **Зъ Теребовлѣ** пишутъ намъ: Около пôвночи дня 24 лат. с. м. вломили ся невыслѣдженй доси злодѣѣ до закристіи тутешного костела и порозбивавши скарбоны забрали до 400 зр.

— **Новый банкъ на Буковинѣ.** Въ буковиньскихъ сферахъ финансовихъ ведеся сильна агитація за проектомъ банку задаткового для селянъ, позаякъ буковиньскй селяне по паденю галицкого банку рустикального лишенй суть всякого ôтповѣдного кредиту.

— **О. И. Наумовичь** получивъ 13 (25) с. м. ôтъ митрополичого ординаріята слѣдуюче письмо: „До Честного Отця Іоана Наумовича, священика Львôвскои Аепархіи у Львовѣ. — Въ цѣли рѣшеня Вашои апеляціи, внесенои до св. апост. римского престола, оказалась потреба близшого поясненя декотрыхъ обставинъ. Взываємо Васъ про то въ наслѣдокъ в. рѣшень св. „Конгрегаціи для розширеня вѣры" зъ 2-го липня и 20-го вересня с. р., щобы вы по одержаню сего завôзваня безпроволочно тутъ явилися. — Львôвъ 11 вересня 1884".

— **Для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи** прислали щедрй датки на запомогу слѣдуючй Добродѣѣ: О. Миколаєвичь зъ Скоморохъ зъ складокъ весѣльныхъ 6 зр. О. Стефанъ Качала ôтъ себе 5 зр. О. Ем. Левицкій зъ Майдану 1 зр. О. Стадникъ, сотрудникъ зъ Сущина, 5 зр. О. Голинатый въ Хоросно 2 зр. — Въ имени тои молодежи складаю щире спаси-Бôгъ! — *В. И.*

— **Карты кореспонденційнй.** Отъ дня 1. сѣчня 1885 р. будутъ пріиматися въ цѣлôй австр.-угорскôй державѣ якъ також и въ Нѣмеччинѣ въ урядахъ почтовыхъ приватнй карты кореспонденційнй, лишь мусятъ они бути зъ грубого паперу и такои величины якъ тй, котрй выдає почта. На однôй сторонѣ сихъ картъ мусить бути також выдруковано по нѣмецки „Correspondenz-Carte" а пôдъ сподомъ те саме въ якôмъ небудь языцѣ краєвôмъ. Крôмъ сего треба на такôй картѣ кореспонденційнôй приклеити марку почтову за 2 кр. а якъ єсть ще при нѣй и карта на ôтповѣдь то мусить бути и на сѣй приклеєна така сама марка. Всякй иншй карты кореспонденційнй не будутъ пріимати ся урядами почтовыми.

— **Такожь письменьство!** Свѣдоцтво, яке выставивъ одинъ галицкій „obywatel" зъ Кривенького, повѣта гусятыньского, ôтдаємо автентично: „Zy strone obsiar dworski oszwiatcza sze, ze ten byczek maść jakoś ludskiego 26 Lat słuzil wierność w skarbu Krywenkiego bez 3 Lat koło bydlo a do bydlo jest duzo zdatno. Krzywenki dna 3. marca 1884. Gedajle Kohn". Пôдъ словомъ „byczek" треба розумѣти „пастуха".

— **Носатизна.** Въ Березовици великôй коло Тернополя прокинулась межи кôньми носатизна. Она зôстала сконстатована на двохъ коняхъ; конѣ заразъ убито.

— **Именованя.** Министерство торговлѣ именувало комисарѣвъ бувшои дирекціи телеграфôвъ у Львовѣ: Франца Шая и Ив. Рудковского инжинерами для бюра техничного дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ.

— **Такожь стиль** Черновецка „Gaz. Polska" розказує, що одинъ учитель народный на Буковинѣ оженившися и взявши за жѣнкою корову жадавъ ôтъ громады, щобы она выставила єму обору, а коли громада не хотѣла сего зробити, учитель внѣсъ на громаду слѣдуючу жалобу до рады шкôльнои краєвои: „Прошу покорнѣйше наказати громадѣ Н. Н., щобы выставила менѣ обору, позаякъ я оженився дня того то и того, въ наслѣдокъ чого прибула менѣ одна штука худобы".

— **Емилій Поцѣй,** учитель школы въ заведеню Дрогобыжскôмъ, получивъ грамоту принятя єго въ звязь Аепархіи львôвскои.

— **Дефравдація въ Giro- und Cassen-Verein у Вѣдни.** Сума здефравдованыхъ грошей застрѣлившимся въ Амштетенъ директоромъ Giro- und Kassen-Verein-у, Люкасомъ, выноситъ якъ доси сконстатовано 90.000 зр. Слѣдство выказало також, що першій директоръ сего товариства Бальдай дефравдувавъ грошѣ безъ порозумѣня съ Люкасомъ догадуючись, що ôнъ о тôмъ знає. Тымъ способомъ лишивъ вôльну руку Люкасови. Въ листѣ жалуєся Люкасъ, що причиною всякого нещастя було, що ôнъ пристрастно гравъ на биржи. Свояка Люкаса, Іосифа Кляра, урядника тогожь товариства, котрого увязнено на тôй пôдставѣ, що найдено межи паперами Люкаса картку до Кляра съ словами: „Я все беру на себе", полиція пустила зовсѣмъ на волю, позаякъ показалося, що зовсѣмъ не виноватый.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Новопоставленй пресвитеры суть: 1) Бодругъ Іоанъ, 2) Борачокъ Северинъ, 3) Бородієвичь Іосифъ, 4) Борисевичь Володимиръ, 5) Вергунъ Онуфрій, 6) Высочаньскій Стефанъ, 7) Громадка Михаилъ, 8) Грушка Григорій, 9) Индишевскій Евгеній, 10) Котлярчукъ Николай, 11) Ксьонжекъ Димитрій, 12) Любѣнецкій Николай, 13) Майковскій Іоанъ, 14) Пôджарко Николай, 15) Свѣтенькій Михаилъ, 16) Устіяновичь Іоанъ, 17) Фицаловичь Левъ, 18) Галькевичь Илярій, 19) Демчишинъ Николай, 20) Дудровичь Емилій, 21) Залескій Іоанъ, 22) Колянковскій Іоанъ, 23) Котôвъ Илія, 24) Лабій Іоанъ, 25) Мурдзакъ Теодоръ, 26) Пачовскій Илярій, 27) Роснецкій Климентій, 29) Рыбчакъ Григорій, 30) Свистунъ Діонизій, 31) Сойка Володимиръ, 32) Томкевичь Іоанъ, 33) Топольницкій Іоанъ и 34) Чемериньскій Левъ.

Введеный яко сотрудникъ: о. Михаилъ Тындюкъ съ правомъ правленя приходомъ Будилова дек. бережаньского при хорôмъ пароху о. Гриньевичу.

Президія Намѣстництва годится на каноничну институцію о. Симеона Питушевского на парохію Сасôвъ.

Въ пропозицію на Якубôвку дек. жукôвского принятй оо: I. Лотоцкій Мелетій въ Джуровѣ; II. Воєвôдка Іоанъ зъ Якубôвки.

Додатокъ особистый удѣлило намѣстництво зъ фонда религійного о. Сильвестру Сѣмяновичу, пароху въ Косовѣ.

Митрополича консисторія вставилась до рады школьнои, щобы о. Мих. Вальницкій позôставъ на дальше катихитою при ц. к. школѣ реальнôй въ Станиславовѣ съ ôтповѣдною платнею.

До дякôвского заведеня при архикатедральнôй церквѣ св. В. М. Георгія принятый Димитрій Тыховичь.

Львôвска митрополича консисторія ôтнеслася до перемыскои еп. консисторіи съ запытаньемъ о мнѣнье о о. Ярославѣ Бачиньскôмъ, завѣдателю Гнôйницѣ, просячôмъ о принятье до тутешнои Аепархіи.

Въ пропозицію на Малехôвъ принятй оо.: I. Царь Михаилъ зъ Гуменця. II. Леонтовичь Володимиръ зъ Малехова. III. Радикевичь Петро зъ Вишенки.

Презенту на Нестеровицѣ дек. Зборôвского получивъ о. Петро Билиньскій.

— **На словарь Желехôвского:** Вп. А. Борковскій въ Схôдници 2 зр. Вп. Дѣдошакъ у Львовѣ 4 зр, Впр. С. Качала 4 зр.

— **На Рускій правотарь домовый:** о. Дольницкій въ Зазулинцяхъ 3·25 зр. о. А. Зарицкій въ Романовѣ 2 зр., Вп. А Бѣлозоръ въ Незнановѣ 3·25 зр. Пчт. Читальня въ Корчинѣ (п. Сколье) 3·25 зр.

— **На Дѣвоче воспиталище въ Перемышли:** Дръ Чайковскій въ Баналюцѣ (Боснія) 24 зр. изъ складки.

— **Для ученикôвъ рускои гимназіи:** Впр. С. Качала въ Шельпакахъ 5 зр. Воч. Левицкій въ Майданѣ 1 зр.

— **Для шкôльнои Помочи:** Впр. С. Качала 5 зр.

— **Для рускои школы** при школѣ Пирамовича: Вп. С. Качала 5 зр. Воч. Е. Левицкій въ Майданѣ 1 зр.

— **Для „Академичного Братства":** Впр. С. Качала 5 зр.

— **Для „Рускихъ Дамъ" у Львовѣ:** Впр. С. Качала 5 зр.

— **Для товариства „Рускихъ Женщинъ" въ Станиславовѣ:** Впр. С. Качала 5 зр., Вп. Олександеръ Я. Кониській и Евгенія Ол. Кониська зъ Кієва 5 зр.

— **Для потерпѣвшихъ ôтъ повени:** Пчт. парохіяне Сѣлця Бенкôвъ 2 зр. 10 кр. Воч. Д. Венгриновичь въ Гочвѣ (изъ складки) 3·40 зр.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Л. Д. въ Озерянахъ. Предплату за часъ до 30 червня 1885 получили. Дякуемо.

Съ симъ числомъ розсылаеся Впов Предплатникамъ „Бібліотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ 5 и 6 аркушъ повѣсти „Батько Горіо“ Бальзака.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

1009 (13—?) поручае

Специяльности и универсальнѣ средства французскѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

„Голосы зъ свѣта лѣкарского.“

Вынятки зъ часописей лѣкарскихъ: *Allgemeine Wiener medicin. Zeitung*“, „*Medicin. Chirurg. Centralblatt*“, „*Wiener medicin Wochenschrift*“, „*Przegląd lekarski*“ и „*Wiener medicin. Blätter*“ въ переводѣ польскомъ. Цѣннѣ порады для потребуючихъ помочи лѣкарскои особливо въ недугахъ т. зв. загальныхъ, устроевыхъ, нашкôрныхъ и т. д. Цѣкаве то и пожиточне илюстроване письмо можна получити въ книгарни „*Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig*“ на жаданье безплатно и франко. Не треба залишити спровадити собѣ его. 1235 (1—4)

Якъ заводити Правды на ладъ закомарскои Правды?

Розказавъ Данило Таначкевичь, духовный Закомаря. Накладомъ „Батькôвщины“. Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Дôстати можна черезъ редакцію „Батькôвщины“.

Магазинъ Ф. КНАУЕРА и Сына

пôдъ „Золотымъ Львомъ“

площадь Капитульна.

поручае въ найбôльшôмъ выборѣ

Обрусы кольоровѣ на 6 осôбъ разомъ съ серветами въ найновѣйшихъ взôрцяхъ зр. 3 и 3 зр. 50 кр.

Обрусы кольоровѣ по зр. 1 40 и 1 80.

Обрусы бѣлѣ на 6 осôбъ и ½ туз. серветъ зр. 4 и зр. 4·50.

Обрусы бѣлѣ ôтъ зр. 1·30 и высше.

Серветы бѣлѣ столовѣ

тузинъ по зр 4 и 5 зр.

Серветки малѣ десеровѣ

тузинъ зр. 1·20, 1·50, зр. 2 и высше.

Хустки нитковѣ бѣли туз. зр 2 40.

Хустки нитковѣ бѣлѣ съ кольоровымъ берегомъ туз зр 3 и высше.

Хустки шовковѣ на шію и т. п. ôтъ 30 кр. до 5 зр. 1261 4—12

Припорученя зъ провинціи выконуются оборотною почтою.

За доброту и тревалôсть ручится.

5 килевѣ

БОЧÔВКИ ВИНА

поручае

ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ

К. Ф. ПОПОВИЧА

1257 (5—52) ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочôвка Гегеляйского столового . 2 зр. 10 кр.
1 „ Гегеляйского столового лучшои якости 2 зр. 30 кр и 2 „ 50 „
1 „ Гегел. стол. ароматичного 2·70 и 3 зр.
1 „ Самородного вытравного . 4 зр. 30 кр.
1 „ Ермелеки-Бакаторъ стол. 2 „ — „

Повысше наведенѣ цѣны розумѣются вразъ съ бочôвкою окованою желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благооклонный ôтбиратель жадныхъ бôльше коштôвъ не поноситъ. Купуючи вина особисто тôлько у продуцентôвъ ручитъ за здоровѣ добрѣ, натуральнѣ и лучшѣ вина якъ зъ Вершецъ, и проситъ о ласкавѣ замовленя.

ОСНОВАНЕ въ РОЦѢ 1838 въ ТРІЄСТѢ

1265 ц. к. управ. 4—3

ТОВАРИСТВО УБЕЗПЕЧЕНЬ

RIUNIONE ADRIATICA di SICURTÁ

заступлене

у всѣхъ краевыхъ мѣстахъ столичныхъ и знаменитѣйшихъ мѣсцяхъ

австрійско-угорскои монархіи

черезъ Генеральнѣ, Головнѣ и Повѣтовѣ Агенціи

якъ також специяльно у Вѣдни черезъ Филію

для убезпеченъ церковныхъ

запевняе по найдешевшихъ преміяхъ

противъ

шкôдъ огневыхъ, транспортовыхъ и градовыхъ, якъ также на житье людске въ найрôжнѣйшихъ комбинаціяхъ.

50 пнѣвъ пасѣки

продаю въ уліяхъ товариства. Выбôръ на 200 пнѣвъ; також и по части.

Іосифъ Монастырскій,

пчолярь въ Цвѣтовôй, почта 1275 Бучачь. 1—6

„МЕРТВѢ ДУШѢ“

гумористична повѣсть **Миколая Гоголя** съ портретомъ автора и „Словомъ ôтъ Выдавництва“ (278 отоpôнъ великои 8 ки).

Цѣна 1 зр. 80 кр.; съ пересылкою почтовою 2 зр. Дôстати можна въ администраціи „Дѣла“, и въ книгарни Старопигійской.

Велика партія останкôвъ сукна

(3 до 4 метры)

у всѣхъ краскахъ, на одяги мужескѣ, на загортки, жѣночѣ мантлѣ ôтъ дощу, на жѣночѣ плащѣ — розсылае за послѣплатою **за останокъ по 5 гульд.**

L. Storch, Brünn.

Останки не до вподобы принимаеся назадъ. Взôрцѣ высылаются по присланю 10-крейцаревои марки.

1251-40-53

Академикъ-правникъ

пошукуе лекціи на селѣ.

Переписуватися можна пôдъ адресою: **В. Г. въ Експедиціи „Дѣла“.** 1—3

Найбôльшій складъ нотъ

до граня и до спѣву

НА ПРОДАЖЪ И ДО ПОЖИЧАНЯ.

НАЙСВѢЖѢЙШѢ НОВОСТИ

въ Читальни

ГУБРИНОВИЧА и ШМИДТА

1004 23--24 пôдъ зарядомъ

К. ВИЛЬДА

во Львовѣ,

улиця Академична ч. 3.

БРАТЯ ЛЯНГНЕРЫ

у Львовѣ, улиця Галицка, число 16,

поручаютъ:

Сорочки мужескѣ бѣлѣ, гладкѣ, по цѣнѣ фабричнôй зр. 1·50, 1·80, 2, 2·50, 2·80 и 3; колоровѣ „Оксфордъ“ по зр. 2·15 и 2·80; нôчнѣ (гуцульскѣ) по 2·50.

Сорочки для хлопцѣвъ бѣлѣ, тôлько въ одномъ знаменитôмъ родѣ по зр. 1·50.

Калисоны зъ „Calico“ домашнои роботы по зр. 1·20, 1·40 и 1·60.

Ковнѣрики штука по 20, 23 и 25 кр. Тузинъ по зр. 2·40 до 2·80.

Маншетъ пара 35, 40 и 45 кр. Тузинъ зр. 4 до 5.

Хустки до носа ôтъ 15 до 60 кр. штука, шовковѣ 75—1·50

Скарпитки бѣлѣ и колоровѣ, пара ôтъ 15 кр. до 1·50 зр. Въ тузинѣ дешевше.

Хустки до шіѣ шовковѣ и вовнянѣ ôтъ кр. 95 до зр. 7·50.

Краватки въ найбôльшôмъ выборѣ, **шлійки, спинки, щѣтки, гребенѣ, брытвы.**

Рукавички всякого рода. власного выробу, **пуляресы, пушки на тютюнъ, паперцѣ до цигаретъ** и т. п.

Цилиндры складанѣ (chapeaux claques) тибетовѣ зр. 5·50, атласовѣ зр. 9

Кафтаники, споднѣ и **скарпитки** бавовнянѣ, вовнянѣ фляпелевѣ и шовковѣ, такожъ проф. Єгера

Камизельки волôчковѣ съ рукавами и **панчохи** до полёваня.

Папучѣ, мешты и **чоботы** фильцовѣ, **пледы, коцики** англійскѣ.

Камашѣ фильцовѣ, мужескѣ, пара зр. 1·50, высокѣ зр. 2·20.

Штильпы, камашѣ шкôрянѣ до полёваня и до коня, пара зр. 3·50—6.

Шапки зъ футра и сукна, шапки раннѣ. **Фезы** турецкѣ по зр. 1·80.

Парасолѣ бавовнянѣ, вовнянѣ и шовковѣ ôтъ зр. 1·20 до 10.

Плащѣ гумовѣ въ рôжныхъ родахъ ôтъ зр. 10·50 до 28

Калошѣ мужескѣ, высшѣ пара 4 зр., низшѣ 3 зр., — дамскѣ высшѣ 3·50 зр., низшѣ 2·80 и 2·50 зр.

Перфумы, мыла, колоньска вода, пудеръ и т. п. 1253 (12—12)

! НА СКЛАДѢ !

находится ще

Кôлькасотъ останкôвъ сукна

3—4 метрôвъ довготы въ рôжныхъ модныхъ барвахъ на осѣннѣ и зимовѣ одѣня придатнѣ и присылаются, доки ще выстае запасъ, по цѣнѣ 5 зр за послѣплатою зô складу

Г. Гролиха въ Старôмъ Бернѣ

(H. Grolich, Alt-Bern.)

Хто бере найменше 5 останкôвъ, получае ще по 50 кр. опусту.

1247 **Признанье!** (5—10)

„Вельми поважаный Пане! Мôй пріятель п. Чучманъ замовивъ у Васъ останокъ 3½ метра и есть зъ полученои присылки вповнѣ вдоволеный, тому прошу прислати также и менѣ подôбный останокъ сукна.

Л. Розенбаумъ зъ Лопатына (Галичина).

НОВООТКРЫТА

Торговля церковныхъ знарядôвъ, образôвъ, ризъ и книгъ

ТЕОДОРА СТАХЕВИЧА

ВЪ СТАНИСЛАВОВѢ,

поручае Всечестному Духовеньству, славетнымъ громадамъ, церковнымъ комитетамъ и Высокоповажнôй Публицѣ богатый выбôръ:

материй церковныхъ и ризъ готовыхъ, стихарѣвъ, балдахинôвъ, хоругвь, фанъ, плащеницъ, образôвъ малёваныхъ на блясѣ и полотнѣ, до иконостасôвъ, престолôвъ и на стѣны церковнѣ; ôлтарики або образы процесіональнѣ; хрестôвъ напрестольныхъ, ручныхъ и процесіональныхъ; хрестôвъ желѣзныхъ на гробы и полёвыхъ, Евангелій, патриций, чашь, ампулокъ, дарохранительницъ, дароносницъ, хлѣбницъ до Всеношного, кадильницъ, поликандрôвъ (паукôвъ), пôдсвѣчникôвъ (лѣхтарѣвъ), канделябрôвъ, лампницъ, свѣтла церковного, диванôвъ, цвѣтôвъ и проч.

Великій складъ товарôвъ срѣбныхъ зъ хиньского срѣбла, а именно:

Лыжки, вилки, ножѣ столовѣ и десеровѣ. лижочки до чаю и кавы, чайники, цукорнички, тацки, коробки на масло и сыръ, заставы столовѣ на овочѣ и тѣста, лѣхтарѣ, канделябры столовѣ и проч.

по дешевыхъ цѣнахъ

Всѣ замовленя въ вартости 100 зр. высылаеся франко.

Цѣнники въ рускôмъ языцѣ высылаются на жаданье даромъ

1194 **Опакованье даромъ.** 12—?

Ôтъ трицятпяти лѣтъ заложена Торговля

В. СТАХЕВИЧА ВЪ ТЕРНОПОЛИ

поручае кромѣ богато устроеного

МАГАЗИНУ

рѣчей, ризъ, образôвъ и книгъ церковныхъ

1148 (23—?) такожь

ВЕЛИКІЙ СКЛАДЪ

выробôвъ ювилерскихъ,

золотыхъ, срѣбныхъ, зъ хиньского срѣбра

И ГОДИННИКÔВЪ ЖЕНЕВСКИХЪ

золотыхъ и срѣбныхъ.

По цѣнахъ найдешевшихъ.

По зниженôй цѣнѣ!

Украиньскѣ гетьманы

Иванъ Виговскій

та

Юрій Хмельницкій

Ивана Левицкого (Нечуя).

(Правопись фонетична.)

Можна дôстати по зниженôй цѣнѣ 20 кр. (съ пересылкою 25 кр.) за примѣрникъ, за посредствомъ „Дѣла“ и другихъ рускихъ часописей. 1214 (7—?)

Bartnictwo

czyli hodowla pszczół dla zysku, oparta na nauce i wielostronnem doświadczeniu napisał Dr. **T. Ciesielski**

выйде въ шестимѣсячныхъ зошитахъ въ 28 до 30 аркушѣвъ друку съ 200 дереворытами.

Теперь выйшовъ вже зошитъ 1, котрый коштуе 60 крейцарôвъ.

Въ дорозѣ предплаты коштуе цѣла праця 3 зр. — Цѣна книгарска буде значно пôдвысшена. Листа пренумераторôвъ буде оголошена въ послѣднôмъ зошитѣ. Грошѣ належитъ присылати пôдъ адресою: **Administracya Bartnika, Lwów.** (10—10)

Вже выйшовъ

ИЛЮСТРОВАНЫЙ КАЛЕНДАРЬ

ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТА“

на рôкъ 1885.

укладу **Василя Лукича.**

Содержанье Календаря показуе, що часть информаційна и литературна дуже богатѣ, а **Уставъ церковный**, уложеный черезъ фахового знатока, перевысшае своимъ объемомъ (54 сторôнъ) вcякѣ дотеперѣшнѣ уставы.

Цѣна 50 кр. а. в.

Дôстати можна въ товариствѣ „Просвѣта“ и вô всѣхъ бôльшихъ книгарняхъ въ Галичинѣ. Замовляючѣ въ „Просвѣтѣ“ зъ провинціи долучатъ 5 кр. на почту. Коли кто замовитъ бодай 12 примѣрникôвъ, одержитъ 20% рабату.

Понеже накладъ невеликій, просимо спѣшити съ замовленями. Календарь на 1884 р. бувъ минувшого року до кôнця грудня вже вычерпаный.

Выдавець и редакторъ: Иванъ Белей.

Зъ друкарнѣ Тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.